

**RAUTALAMMIN VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA
TOIMINTAKAUDELLE 2024-2025**

SISÄLLYS

RAUTALAMMIN VARHAISKASVATUKSESSA OLEVIEN LASTEN MÄÄRÄ 16.9.2024	4
VARHAISKASVATUKSEN YKSIKÖIDEN AUKIOLOAJAT	5
VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN HENKILÖSTÖTILANNE 16.9.2024	5
TOIMINTAKAUDEN PAINOPISTEET	6
RAUTALAMMIN KUNTSTRATEGIAN PAINOPISTEET VARHAISKASVATUKSESSA	6
RAUTALAMMIN HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITEALUEET VARHAISKASVATUKSESSA	7
RYHMÄN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA 2024-2025.....	8
RYHMÄKOHTAISET TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAT 2024-2025.....	38

RAUTALAMMIN VARHAISKASVATUKSESSA OLEVIEN LASTEN MÄÄRÄ 16.9.2024

Rautalammin varhaiskasvatuksessa lasten määrä vaihtelee perheiden tilanteiden mukaan. 16.9.2024 lasten määrät ovat seuraavat

Ryhmät	lapsimäärä	Täydentävä varhaiskasvatus	Vuorohoitoa tarvitsevat lapset
Silmu 1-2v	10		2-3
Silmu 2-3v	9		-
Silmu 4-5v	18		4
Satakieli	9		
Perhepäivähoito	8		
Silmu täydentävä varhaiskasvatus		16	1
Satakieli täydentävä varhaiskasvatus		1	
Yhteensä	54	17	7-8
Varhaiskasvatus ja täydentävä varhaiskasvatus yhteensä	71		

Lisäksi yksityisessä perhepäivähoidossa on 2 lasta

Esiopetus

Ryhmät	Oppilasmäärä	Kyydityksessä
Silmu	17	4
Kerkonjoen koulu	1	1
Yhteensä	18	5

VARHAISKASVATUKSEN YKSIKÖIDEN AUKIOLOAJAT

Päiväkoti Silmu on ainoa vuorohoitoa tarjoava varhaiskasvatuksen yksikkö Rautalammilla. Aukioloaika vaihtelee lasten hoidontarpeen mukaisesti maanantaista sunnuntaihin. Päiväkoti Silmu toimii myös kaikkien perhepäivähoitajien hoitolasten varahoitopaikkana.

29.9. alkaen Päiväkoti Silmussa tarjotaan yöhoitoa lapsen/lasten hoidon tarpeen mukaisesti.

Ryhmäperhepäivähoitokoti Satakieli on tällä toimintakautena auki ma-pe klo 6.30-16.30.

VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN HENKILÖSTÖTILANNE 16.9.2024

Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja Sinikka Tiitinen

Matti Lohen koulun erityisopettaja Kirsi Rautiainen toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajana osa-aikaisesti

Vakinaiset kasvatusvastuulliset työntekijät kaikki yhteensä	Määräaikaiset kasvatusvastuulliset kaikki yhteensä	Yöhoito 29.9 alkaen
16	5,5	1 osa-aikaisesti
Päiväkotityöntekijä		
1		

TOIMINTAKAUDEN PAINOPISTEET

Kuulumme lapsiystävälliseen kuntamalliin ja sen pohjalta nostamme painopisteiksi tälle toimintakaudelle:

Lapsen osallisuuden
Positiivisen pedagogiikan
Kasvun ja oppimisen ilon

RAUTALAMMIN KUNTSTRATEGIAN PAINOPISTEET VARHAISKASVATUKSESSA

Tasapainoinen kuntatalous	Suunnittelemme ja toteutamme varhaiskasvatusta kunnan talousarvion antamien raamien mukaisesti.
Vuorovaikutus ja viestintä:	Varhaiskasvatuksen toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten ja huoltajien kanssa. Viestintää toteutetaan eri viestintäkanavia hyödyntäen, esimerkiksi tuonti- ja hakutilanteissa kuulumisten vaihdolla, viesteillä ja puhelimitse.
Elinvoima ja hyvinvointi:	Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, joka voi omalta osaltaan houkutella perheitä Rautalammille. Lapsien yksilöllinen huomiointi omana itsenään ja yhteisön jäsenenä ja lisäksi positiivinen vuorovaikutus sekä toiminnan luontopainotteisuus toimivat hyvinvoinnin tukena.

Joustava työ ja asuminen	Järjestämme varhaiskasvatusta lastenhoidon tarpeen mukaan.
---------------------------------	--

RAUTALAMMIN HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITEALUEET VARHAISKASVATUKSESSA

Kestävä kehitys ja ympäristön hyvinvoinnin huomioiminen kunnan päätöksenteossa.	Varhaiskasvatuksessa kehitämme lasten luontoyhteyttä- ja ympäristösuhdetta ja toimimme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
Hyvä mielenterveys:	Harjoittelemmme tunne ja –turvataitoja, sekä kaveritaitoja. ja tarjoamme mahdollisuuden kehittää ajattelua ja tarjota lapsille tilaisuuksia itsensä ilmaisuun ja osallisuuteen lapselle ominaisilla tavoilla Puutumme heti kiusaamiseen tai syrjintään. Luontoyhteyden vahvistaminen lisää hyvinvointia.
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Lasten ja huoltajien osallisuutta tuetaan suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Pidetään lasten kokouksia. Huoltajien osallisuutta pyritään vahvistamaan muun muassa varhaiskasvatuskeskusteluissa. Lisäksi asiakasraati vahvistaa huoltajien ja henkilöstön yhteistyötä ja huoltajien osallisuutta.

RYHMÄN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA 2024-2025

Rautalammin varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmassa toimintakaudelle 2024-2025 hyödynnetään ryhmäkohtaisia varhaiskasvatussuunnitelmia, sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmia, joista selviää, kuinka pedagoginen ajattelu näkyy konkreettisesti toiminnassa. Eri ryhmien ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmista on kerätty yhteen pohjaan esille, kuinka me toteutamme Rautalammillla varhaiskasvatusta.

	Näin näkyy yksikön toiminnassa/Käytänteet	Arviointi
Varhaiskasvatuksen arvoperusta ja yleiset tavoitteet		
Arvoperusta Rautalammillla pidetään tärkeänä, että: 1. Suhtaudutaan tasavertaisesti jokaista lasta ja perhettä kohtaan. 2. Kunnioitetaan jokaisen perheen arvoja ja kulttuuria. 3. Kasvattaja näyttää lapselle hänen olevan tärkeä. 4. Kasvattaja oppii tuntemaan lapsen tavan toimia ja ajatella. 5. Kasvattaja toimii itse esimerkkinä. 6. Kasvattaja luo positiivisen, osallistavan ja kannustavan ilmapiirin. 7. Kasvattaja ohjaa ja kannustaa lasta leikkiin ja kaverisuhteiden luomiseen.	 1. Lapset ja perheet huomioidaan tuonti- ja hakutilanteissa. Jokainen lapsi otetaan huomioon yksilönä. Jokaiselle tarjotaan mahdollisuus vaikuttaa ja tulla kuulluksi. Yhteistyö perheiden ja huoltajien kanssa on kunnioittavaa, avointa ja keskustelevaa: kerrotaan lasten päivän kuulumiset, myös lapsen sanoma huomioiden, kuvaviestein. 2. Tutustutaan jokaiseen perheeseen mm. vasu- ja lapset puheeksi keskusteluissa, viestitään suullisesti ja kirjallisesti ja kysellään kuulumisia. Kysytään, onko	

	<p>jotain tiettyä mitä haluavat meidän huomioivan varhaiskasvatuksessa liittyen arvoihin/kulttuuriin. Kunnioitetaan jokaisen perheen kulttuuria ja arvoja, suhtaudutaan kaikkiin tasa-arvoisesti. Huoltajat ovat lapsensa parhaita asiantuntijoita. Yhteistyöllä vahvistetaan perheidentitettiä ja tuetaan lapsen rakkautta perheeseensä.</p> <p>3. Kasvattaja huomioi jokaisen lapsen päivän aikana yksilöllisesti, toimii positiivisen pedagogiikan periaatteiden mukaan. Kertoo lapselle, että hän on tärkeä.</p> <p>4. Kasvattaja on kiinnostunut lapsesta kokonaisvaltaisesti, jotta hän oppii tuntemaan lapsen. Lapsen mielenkiinnon kohteet ja arjessa esille tulevat ideat ovat suunnittelun lähtökohtia toiminnalle. Lastenkokoukset ovat kuukausittain. Havainnoidaan lapsen arkea: leikkiä- ja ryhmätilanteita ja toimintaa. Tehdään esimerkiksi lapsihaastatteluja. Havainnot kirjataan havainnointilomakkeelle.</p> <p>5. Kasvattajan esimerkkinä oleminen näkyy kasvattajan kaikissa toiminnoissa pedagogisella ohjauksella, olemme läsnä</p>	
--	---	--

	<p>kaikissa tilanteissa. Kasvattajat toimivat positiivisen pedagogiikan mukaan, itse esimerkkinä ollen. Lasta ohjataan kunnioittamaan ja huomioimaan muita lapsia ja aikuisia: ”olet tärkeä juuri sellaisena kuin olet”.</p> <p>Itse esimerkkinä toimiminen, esimerkiksi retkille liivi päälle, kasvattaja toimii leikin mahdollistajana, on mukana lapsen leikeissä, ohjaa lasta sanoittamaan ja käsittelemään erilaisia tunteita, kasvattaja mahdollistaa leikin kestävyyttä ja leikeissä otetaan huomioon toisen mielipide, annetaan kaverille tilaa leikkiä ja toimia ristiriitatilanteiden ratkaisuja tukien, sanoittaa leikkiä, osallistuu siivoukseen leikin jälkeen käyttää tukiviittomia, liikennevalot. Ryhmän omat säännöt.</p> <p>6. Kasvattaja on aidosti läsnä vuorovaikutustilanteissa. Kehutaan, puhutellaan lasta nimellä, asetutaan lapsen tasolle (ei kauko-ohjata), huomioidaan että kaikilla on mahdollisuus osallistua. Kannustetaan kokeilemaan, epäonnistuminen ei haittaa. Kaikki tunteet sallitaan ja niiden käsittelyssä ja tunnistamisessa autetaan. Huomioidaan jokaisen lapsen ainutlaatuisuus ja</p>	
--	---	--

	<p>yksilöllisyys. Kiusaamista ja väkivaltaa ei sallita.</p> <p>7. Ollaan mukana toiminnassa, ylläpidetään ja luodaan uusia leikkitiloja ja mahdollistetaan aika leikille, vapaalle ja ohjatulle. Kaveriarvonta, yhteiset pelihetket. Tuetaan leikin kestävyttä, jatkuvuutta ja ollaan ristiriitatilanteiden ratkaisussa mukana.</p>	
<p>Laaja-alaisen oppimisen edistäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajattelu ja oppiminen 2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu 3. Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot 4. Monilukutaito 5. Digitaalinen osaaminen 6. Osallistuminen ja vaikuttaminen 	<p>1. Lasten kanssa iloitaan ja annetaan tilaa uuden oppimiseen, oivaltamiseen, ihmettelyyn, kyselemiseen arjen toiminnoissa ja leikeissä. Positiivisuus auttaa lasta sinnikkyyteen ja rohkeuteen opetella uusia asioita. Esimerkiksi liikennevalojen vihreillä on suuri merkitys. Sanoittamalla/kyseenalaistamalla opetellaan ratkaisemaan arjen epäonnistumisia sekä ikäkehityksen mukaisia taitoja. Lasta haastetaan miettimään itse ratkaisuja eri tilanteisiin eikä anneta heti valmiita vastauksia. Oppiminen mahdollistuu erilaisissa oppimisympäristöissä sekä leikin keinoin. Opetellaan, koetaan, toimitaan, osallistutaan, onnistutaan ja epäonnistutaan erilaisissa tilanteissa,</p>	

	<p>ympäristöissä sekä leikeissä. Pienempien lasten kohdalla tunnistetaan lapsen taitotaso ja autetaan ja ohjataan lapsia tarpeen mukaan. Sanoitetaan kaikkia tilanteita ja tunteita lapsille ja käytetään apuna kuvia.</p> <p>2. Rohkaistaan lasta tutustumaan lähiympäristöön ja- kulttuuriin: retket, seurakunnat, tapahtumat, kirjasto. Vuodenkierron/vuosikellon juhlat ja perinteet huomioidaan pedagogisessa suunnittelussa. Arjen eri tilanteissa/tuokioissa harjoitellaan vuorovaikutus ja –ilmaisutaitoja sekä hyviä käytöstapoja erilaisten ihmisten kanssa. Kasvattaja toimii itse esimerkkinä. Opetellaan ja tutustutaan erilaisiin ilmaisun taitoihin; kuvallinen, kehollinen, kielellinen, musiikillinen. Tehdään valintoja (saa valita toimintoja, vaikuttaa pukeutumiseen).</p> <p>3. Lasta kannustetaan ja rohkaistaan ikä- ja taitotason mukaiseen omatoimisuuteen arjen eri tilanteissa, esimerkiksi syön/maistan, puen/riisun. Retkillä ja liikenteessä mietitään ja opetellaan sääntöjä; miten liikutaan turvallisesti? Mitä metsässä voi tehdä luontoa kunnioittaen?</p>	
--	--	--

	<p>Opetellaan, nimetään, sanoitetaan tunteita ja harjoitellaan turvataitoja eri ilmaisun keinoin niin arjessa kuin toimintatuokioilla: muun muassa lukemalla, nukketeatteriesityksin, tunnemittarin avulla.</p> <p>4. Lasten vuorovaikutustaitoja tuetaan erilaisin ilmaisun muodoin ja tavoin: kuvaohjaus, tukiviittomat, kirjallisuuden monimuotoisuuteen tutustuminen. Tutustutaan mm. erilaisiin tapoihin tuottaa tekstiä (kirjoitus, puhe, kuvat, videot) Harjoitellaan tulkintataitoja (kuinka lapsi tulkitsee mm. visuaalisesti tai kuulon perusteella)</p> <p>5. Dokumentoidaan lasten arkea kuvaamalla, etsitään tietoa, kuunnellaan musiikkia/satua. Opastetaan Tabletteihin tutustuminen ja niiden mukaan ottaminen toimintaan; valokuvaus, kuvankäsittely, videot, äänitteet, dokumentit yms.)</p> <p>6. Ryhmän omat säännöt ja rajat, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus - kuinka suhtaudun muihin. Lasten omat mielipiteet pääsevät esiin mm. lasten kokouksissa ja arjen toiminnoissa. Lasten toiveita ja mielipiteitä huomioidaan viikkosuunnitelmissa. Kasvattajat ovat herkkänä lapsen ajatuksille ja muokkaavat toimintaa ja mahdollistavat leikkejä sen mukaan.</p>	
--	---	--

	<p>Pienempien lasten kiinnostuksen kohteita havainnoidaan ja pyritään toteuttamaan ne ikä- ja taitotasoisesti. Kuvia käytetään apuna.</p>	
<p>Toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet Yhteisön osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa</p>	<p>1. Toimimme isossa ryhmässä sekä pienryhmissä, yhteistyön opettelu esimerkiksi toisen lapsiryhmän kanssa. Jokainen kohdataan juuri sellaisena kuin on ja jokainen on tärkeä. Tämä myös sanoitetaan ääneen. Ei lokeroita tyttöjen ja poikien leikkejä. Annetaan valita mieleisiä leikkejä. Annetaan kaikille lapsille huomiota ja mahdollisuus, että kaikki otetaan mukaan leikkiin ja toimintaan. Puututaan ristiriitatilanteisiin ja käydään ne lasten kanssa läpi keskustellen.</p> <p>2. Tutustumme eri kulttuureihin, niiden juhliin (joiden edustajia päiväkodissa on) ja kieliin, S2 toiminta, käytössä esimerkiksi kääntäjä palvelut ja hyödynnetään kuvia ja tukiviittomia.</p> <p>3. Opetellaan arjen taitoja, huolehtimaan sekä omasta että ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Aikuinen toimii esimerkkinä. Kestävä elämäntapa tuodaan mahdollisimman helposti osaksi arkea (kierrätys, luonnonmateriaalit käyttöön, "vanhasta uutta")</p>	

Varhaiskasvatuksen toteuttamisen periaatteet		
<p>Yhteistyökäytännöt (ja muodot)</p>	<p>Viestintä: Huoltajien kanssa keskustellaan joka päivä lapsen tulo- ja hakutilanteissa. Päivittäiset kohtaamiset ovat tärkeitä tiedonjaon suhteen, vaihdamme havaintoja sekä lapsen kuulumisia.</p> <p>Viestintää daisyn kautta viesteinä ja ilmoitustaululla, puhelinkeskustelut ja viestit, soittopyynnöt puolin ja toisin, sekä lasten ryhmästä, että huoltajilta ryhmään. Vasukeskustelut, leops-keskustelut huoltajavartit ja huoltajaillat tai toiminnalliset koko perheen illat. Vasukeskustelut alkavat syyskuussa. - Tarvittaessa reissuvihkot ja paperitiedotteet ja sähköpostit. Yhteiset retket ja tapahtumat.</p> <p>Huoltajien osallisuus näkyy mielipiteiden ja toiveiden huomioimisessa ja kasvatuskumppanuutena. Huoltajat sekä lapsi itse ovat heidän itsensä parhaat asiantuntijat.</p>	

	<p>Huoltajien osallisuutta on pyritty lisäämään asiakasraadin myötä, josta saamme toimintaan yhteisöllisyyttä lisää. Asiakasraati kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.</p> <p>Moniammatillista yhteistyötä tehdään tarvittaessa arjen tukena. Moniammatilliset tiimit kootaan tarvittaessa lapsen tueksi (Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neuvola, fysioterapeutti, puheterapeutti, perhetyö ja muita tarvittaessa) Yhteistyö neuvolan kanssa (4-vuotis neuvolat) Yhteistyö ja yhteiset tapahtumat koulun kanssa, seurakunta pitää omat tilaisuutensa, näistä he ilmoittavat erikseen, kirjaston ja museon kanssa yhteistyötä (esim. lainaus, elokuvat, lukupiirit, näyttelyt yms.)</p> <p>Varhaiskasvatus on monien eri yhteistyökumppaneiden summa, huoltajista eri ammatillisiin toimijoihin. Päämääränä mahdollisimman laadukas kasvua tukeva toiminta. Yhteisöllisyyden kokeminen. Ammatillisessa vuorovaikutuksessa korostamme matalan kynnyksen periaatetta ja</p>	
--	---	--

	<p>luottamuksellisuutta, sekä perheiden osallisuutta.</p> <p>Pidämme myös tärkeänä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiedottamista kaikin puolin 2. Sujuvaa, turvallista ja pedagogista arkea 3. Kaikki saavat olla omia itsejään, pyritään huomioimaan jokaisen osaamisalueet. <p>Teemme työtä lapsen parhaaksi, perustelemme toimintamme pedagogisesti, kuuntelemme ja huomioimme lapsen tunteita ja tarpeita herkästi.</p>	
Lasten osallisuus		
<p>-osallisuuden edistäminen ja mahdollistaminen</p> <p>-osallisuuden kulttuurin luominen/vahvistaminen</p>	<p>Lasten osallisuutta pyritään tukemaan toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Järjestetään, muun muassa lasten kokouksia tietyin väliajoin kerran viikossa tai kerran kuukaudessa ryhmästä riippuen, joissa saadaan tuettua lasten osallisuuden toteutumista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - On tärkeää, että otetaan koppia lasten ideoista ja pyritään toteuttamaan niitä. - otetaan lapset mukaan leikkitilojen suunnitteluun sisällä ja ulkona - lapsen oma unelmakartta 	

	<p>Kasvattaja on koko ajan kuulolla mitä lapset leikkivät ja mitkä ovat lasten kiinnostuksen kohteita ja toiminta suunnitellaan niiden pohjalta. Ruokailussa kunnioitetaan lapsen omaa nälän tarvetta ja halua maistaa.</p> <p>Pienimpien lasten kiinnostuksen kohteita selvitetään havainnoimalla ja huomioidaan toiminnassa. Käytetään kuvia apuna leikin / toiminnan valitsemisessa.</p> <p>Lasten osallisuutta vahvistamme olemalla herkkiä lasten kulttuurille, esimerkiksi mahdollistamalla erilaisten leikkien toteutumisen. Lapsilta kysytään mitä he haluaisivat tehdä hoidossa sekä onko jotain muuta, mikä hoidossa on askarruttanut.</p> <p>-Jokainen lapsi kohdataan tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena ryhmän jäsenenä sekä yksilönä. Aikuiset huolehtivat siitä, että leikkikavereita löytyy (havainnointi, leikin ohjaaminen, leikin mahdollistaminen/järjestäminen)</p>	
--	---	--

	<p>-Osallisuuden kulttuuri luodaan "me ja meidän porukka" - puheella. Jokainen on tervetullut sellaisena kuin on, jokainen kohdataan saman arvoisesti, sanoitetaan myös lapsille tätä. Tutustumme erilaisiin tapoihin toimia ryhmässä sekä luomme arkitilanteita, joissa jokainen kokee olevansa osa ryhmää (esim. laululeikit odotellessa, jokaisen nimi mainitaan esim. siirtymissä yms.)</p>	
PIENRYHMÄTOIMINTA		
-erilaiset pienryhmät, ryhmiin jakamisen periaatteet	<p>Jakaannumme joka päivä aamupalan jälkeen pienryhmiin. Ryhmiin jakaminen tapahtuu eri ryhmissä, esimerkiksi eri ikäisten lasten ryhmiin ja henkilökunta parityöskentelynä jaetaan kahteen pienryhmään, riippuen toiminnan sisällöstä.</p> <p>Ryhmä saatetaan myös isompien ryhmissä jakaa kahteen porukkaan, jotka toimivat vuoroviikoin metsässä ja retkellä ja vuoroviikoin muussa toiminnassa ja tarvittaessa ryhmää jaetaan vielä pienempään.</p>	

	<p>Vuorohoidossa ei välttämättä ole kiinteää lapsijakoa, vaan jako tapahtuu kyseisen hetkisen lapsiryhmän mukaan. Toimitaan pienryhmissä porrastaen mahdollisuuksien mukaan</p> <p>Ryhmien kokoonpanoja saatetaan vaihdella eri päivinä. Ryhmät jaetaan kolmeen pienryhmään jotka toimivat n. 3pv/viikossa. Maanantai ja perjantai pidetään koko ryhmän yhteisinä päivinä, jotta osallisuus toteutuu.</p> <p>Ryhmät jaetaan esim. huoltajilta tulleiden toiveiden mukaan (osallisuus), erotellaan erilaisia lapsia eri ryhmiin (tasa-arvo), huomioidaan tuen tarpeelliset ja eri-ikäisiä eri ryhmiin (mallioppiminen, osallisuus), aikataulut (toiset eivät nuku päiväunia).</p>	
VARHAISKASVATUKSEN TULO- JA LÄHTÖTILANTEET		
<p>-lapsen ja perheen huomioiminen haku- ja lähtötilanteissa</p> <p>-viestintä (huoltajille, ryhmän sisäinen) - huomioitavaa työjaossa</p>	<p>Jokainen perhe tervehditään ja huomioidaan. Otamme lapsen vastaan yksilöllisesti ja myönteisesti. Vaihdamme kuulumiset tuojan kanssa, tarvittaessa menemme syrjään muiden kuuloetäisyydeltä, jos tuojalla arkaluontoista asiaa. Huoltajilta kysytään säännöllisesti kuulumisia, sekä</p>	

	<p>kartoitetaan mitä he toivovat lapsensa päivästä kuulevan (vasu).</p> <p>Lapsen lähtötilanteessa lapsen hakija otetaan yksilöllisesti vastaan ja kerrotaan lapsen päivän kuulumiset (hyödynnetään lapsen kirjallista päiväraporttia, aamuvuorolainen raportoi iltavuorolaiselle), tiedotusasiat ja hyvästellään lapsi.</p> <p>Viestintää huoltajille tapahtuu siis päivittäisissä keskusteluissa tuonti- ja hakutilanteissa.</p> <p>-Viestintä tapahtuu pääsääntöisesti puhelimitse viesteillä kautta omaan ryhmään (esim. viikko-ohjelma/kuulumiset, tapahtumat yms.) DaisyFamilyn kautta esimerkiksi koko varhaiskasvatusta koskevat tiedotteet</p> <p>Lisäksi käytössä viestintää tapahtuu</p> <ul style="list-style-type: none">-huoltajailloissa, yhteisillä retkillä ja tapahtumissa-tarvittaessa reissuvihkot ja paperitiedotteet otetaan käyttöön-sähköpostitse <p>- Tärkeää, että pidetään huolta, että yhteydenpito toimii: tarvittaessa puhelinkeskustelut, soittopyynnöt puolin ja toisin</p>	
--	---	--

	<p>-Ryhmän sisäinen viestintä tapahtuu viestien avulla sekä tärkeää sisäisessä viestinnässä ovat keskustelutuokiot ja tiimipalaverit.</p> <p>- Työnjaoesa huomioitavaa: työtehtävät, vastuualueet ja vahvuudet: varhaiskasvatuksen opettajalla pedagoginen vastuu työstä, mutta hyödynnetään eri työntekijöiden vahvuuksia. Työjakoa on sovittu tiimisopimuksessa.</p>	
PERUSHOITOTILANTEET		
<p>-ruokailut -päivälepo -pukeutuminen ja riisuminen -siisteyskasvatus</p>	<p>Sensitiivinen ja positiivinen ote jokaisessa toimintatilanteessa. Perushoidosta vastaa koko tiimi.</p> <p>Eri ryhmissä ruokailuja saatetaan porrastaa ja eri ryhmillä ruokailu saattaa tapahtua joko sisätiloissa tai esimerkiksi metsäretkillä kodalla. Ja siirtymiin ja odotteluhetkiin (esim. ruokailuun odottaminen) ohjataan laululeikkejä, lorupussia, matikkatehtäviä yms.</p> <p>Lapsia ohjataan ja kannustetaan tutustumaan eri ruokalajeihin ja makuihin,</p>	

	<p>muttei millään lailla anneta kuvaa, että lapsen olisi pakko maistaa. Kasvattaja mallittaa ruokailua.</p> <p>Ruokailussa kannustetaan omatoimiseen ruokailemiseen ja kiinnitetään huomiota pöytätapojen opetteluun.</p> <p>Pienimmät lapset saavat sormiruokailuun ja heitä ohjataan ruokailuvälineiden oikeassa käytössä. Lapsia kannustetaan omatoimiseen ruokailemiseen.</p> <p>Huomioimme erityisruokavaliot.</p> <p>Lasta opetetaan huomioimaan muita ruokailussa hyviä tapoja noudattaen.</p> <p>Lounaalta lapsen siirtyvät vähitellen yksilöllisesti huomioiden vessaan ja nukkariin.</p> <p>Pienempien ryhmässä ohjaajat ohjaavat lapset omille sänkypaikoilleen ja peittelevät heidät. Päivälevolla lapsella voi mukana oma unilelu auttamassa rauhoittumaan ja tuomaan turvaa ja tarvittaessa lapsia myös silitellään.</p> <p>Ohjaajat vaihtelevat päivittäin nukutettavia lapsia. Lapsille luetaan ja/tai kuunnellaan unimusiikkia. Ohjaajat huomioivat vanhempien kanssa tehdyt sopimukset lapsen levon tarpeesta ja kestosta eri ryhmissä ja nukkujat ja kukkujat on</p>	
--	---	--

	<p>saatettu jakaa eri huoneisiin lepäämään. Viimeiset lapset herätellään kahteen mennessä. Ohjaajat jakavat aikaisemmin heränneet lapset vapaaseen leikkiin eri tiloihin.</p> <p>Lapsia avustetaan pukeutumisessa ja riisuuntumisessa. Lapsia kannustetaan taitojen mukaan pukeutumaan ja riisuuntumaan ja ohjataan pukeutumaan sään mukaan. Lapsia voi kannustaa esimerkiksi kehumisella, kuvilla, kuvakommunikaatiotauluilla, tukiviittomilla, peukuttamalla ja liikennevaloilla.</p> <p>Siisteyskasvatus on osa arjen tilanteita, joihin jokainen kasvattaja osallistuu. Aikuinen tukee siisteyskasvatusta ja rohkaisee omatoimisuuteen. Perushoitotilanteissa paljon kuvatukea käytössä.</p> <p>Pienten lasten vaipat vaihdetaan säännöllisesti ja tarpeen mukaan. Lapsia kannustetaan pottailuun ja pöntölle ja kehdutaan onnistumisista peukuttamalla ja liikennevaloilla.</p>	
--	--	--

	.	
PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI JA SUUNNITTELU		
<p>-lasten dokumentointi - tiimisuunnittelu (aika ja vastuualueet) -lasten ja huoltajien osallisuuden huomioiminen suunnittelussa (ryhmän toiminta, oppimisympäristö)</p>	<p>Rautalammilla toteutetaan suunnitelmallista pedagogista dokumentointia varhaiskasvatuksessa. Pedagoginen dokumentointi tuottaa meille esimerkiksi tietoa lapsesta, lapsiryhmästä, vuorovaikutussuhteista ja sen avulla voi ihmetellä, mitä kaikkea lapset ovat oppineet ja mitä kaikkea on tehty yhdessä sekä se tuottaa tiedon, minkä perusteella toimintaa toteutetaan.</p> <p>Dokumentointia tapahtuu muun muassa eri lomakkeisiin, kuten lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan, havainnointikaavakkeeseen, lasten haastattelulomakkeisiin, aloituskeskustelulomakkeeseen.</p> <p>Dokumentointia tapahtuu vuosikelloon, esimerkiksi "vasu-reppuihin" sekä kuvin että tekstin muodossa. Kuvaus- ja julkaisuluvat kysytään kaikilta perheiltä.</p>	

	<p>Tiimipalavereja pidetään joko viikoittain tai harvemmin, jolloin pidempi palaveri. Viikkosuunnitelmissa huomioimme arjessa ja lasten kokouksissa ja havainnoinnista tulleet lasten ideat ja toiveet, lasten kanssa muun muassa yhdessä muokataan oppimisympäristöjä. Huoltajilta kuunnellaan toiveita, ideoita ja ajatuksia päivittäisissä haku- ja tuontitilanteissa ja myös vasukeskusteluissa ja viesteillä. Tiimisuunnittelussa jaetaan vastuuta, otetaan kaikkien kasvattajien ideat huomioon ja mietitään, kuka huolehtii ja mistä.</p>	
LEIKKI JA MONIPUOLISET OPPIMISYMPÄRISTÖT		
<ul style="list-style-type: none"> -havainnointi -leikkiympäristö -leikkivälineet -lasten osallisuus -kasvattajan rooli 	<p>Leikin havainnointia on muun muassa kalenteroitu vuosikelloon ja siihen kiinnitetään ko. ajankohtana erityistä huomiota, käytössä tuolloin havainnointikaavakkeet. Havainnointia muuten yleisesti joka päivä.</p> <p>Kasvattajat ovat mukana erityisesti pienimpien lasten leikeissä mallittamassa leikkiä sekä leikitään mukana ja tärkeää on sanoittaa ja ohjata tarvittaessa leikkejä (harjoitellaan jakamista, vuorovaikutusta,</p>	

	<p>leikkitaitoja) ja seurataan, mitä lapsi tykkää leikkiä ja kenen kanssa ja kirjataan päiväraporttiin ylös.</p> <p>-Leikkiympäristöjä rakennetaan yhdessä lasten kanssa niin sisällä kuin ulkona ja niistä pyritään tekemään mielikuvitusta herättelevät (merenalainen wc, kotileikki, keijumetsä yms.) Annamme mahdollisuuden myös pitkäkestoiseen leikkiin, lapset osallistuvat itse leikkiympäristön luomiseen. Tässä aikuinen voi avustaa.</p> <p>-Leikkivälineitä huolletaan (pestään, desinfioidaan) ja hankitaan budjetin puitteissa lisää. Leikkivälineitä voidaan rakentaa itse kestävän kehityksen periaatteella. Leikkiympäristöä muunnellaan ja rikastutetaan vaihtamalla leluja ja luomalla lapsen ideoista lähteville leikeille, tarvittaessa leikkiympäristöä, karsitaan ja selkiytetään leluja ja huolehditaan ikä- ja taitotasolle sopivista leikkivälineistä. Lasten leikkitilanteita kuunnellaan herkällä korvalla ja tiloja muokataan tarpeen mukaan. Lapset saavat vaikuttaa leikkivälineiden valintaan (lastenkokous/kuvat)</p>	
--	--	--

	<p>- Lapset pääsevät vaikuttamaan leikkitiloihin, leikin keston ja leikin aiheeseen, vapaalle leikille järjestetään päivittäin tilaa niin ulkona kuin sisätiloissa. Jokainen lapsi kokee päivän aikana olevansa osallisena toiminnassa, pääsevänsä kivaan ja turvalliseen toimintaan mukaan. Aikuisen tehtävä on olla leikin mahdollistaja sekä tukija. Toiminnassa voi hyödyntää muun muassa leikkikarttaa.</p> <p>Lapsia innostetaan leikkimään yhdessä muiden kanssa, mutta annetaan myös mahdollisuus leikkiä yksin. Leikeissä opetellaan leikkiin kuuluvia sääntöjä ja kaveritaitoja -kasvattaja leikkii mukana ja eläytyy leikkiin. Kasvattaja on leikissä mukana havainnoijana sekä mahdollistajana.</p>	
VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET		

<p>Kielten rikas maailma Kielten rikas maailma - vuorovaikutustaidot - kielen ymmärtäminen ja tuottaminen - kielen käyttötaidot - kielellinen muisti ja sanavarasto - kielitietoisuus</p>	<p>Kieli kehittyy sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja kasvattaja mallintaa kielen käyttöä ja tukee jokaisen lapsen tapaa kommunikoida päivittäisissä toiminnoissa, esimerkiksi kiireettömällä keskustelulla ja lukemisella. Ja tarvittaessa käytetään kuvia, esineitä ja tukiviittomia. Päivittäin kiinnitetään erityistä huomiota, miten lapsi kohdataan, että lapsi tulee ymmärretyksi yksilöllisesti vaikkei hän ei vielä puhuisikaan. Lapsille lauletaan, (sadutetaan) sekä lorutellaan. Sanoitetaan arkea, nimetään asioita ja esineitä. Aikuinen on aktiivisena tukena vuorovaikutustaidoissa. Ryhmä koostuu eri ikäisistä, joten apua leikkiin sekä muuhun toimintaan osallistumiseen tarvitaan.</p> <p>Käytetään tukiviittomia koko ryhmässä, kuvatuki ja toiminnan sanoittaminen on vahvasti mukana. Huomioimme puheessa selkeyden ja pilkomme ohjeet lapsille sopiviksi (mm. ensin - sitten). Luokitellaan sanoja ja nimetään mahdollisimman paljon asioita, jotta sanavarasto karttuu. Lorut, riimit, laulut ja sadut mukana toiminnassa. Päivälevolla luetaan satua tai kuunnellaan äänikirjaa,</p>	
---	---	--

	<p>loppuajaksi voi laittaa esimerkiksi musiikkia.</p> <p>Lasten kanssa opetellaan kuuntelemaan toisia, antamaan puheenvuoro toisille</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutustutaan puhuttuun, luettuun ja kirjoitettuun tekstiin ja kieleen -opetellaan kirjaimia 	
<p>Ilmaisun monet muodot</p> <ul style="list-style-type: none"> - musiikillinen, kuvallinen, käsityöllinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu - kulttuuri - lasten osallisuus projekteissa (suunnittelu->toteutus->arviointi) 	<p>Musiikkiin tutustutaan mm. laulamalla, kuuntelemalla, soittamalla, rytmittämällä, tanssimalla ja tutustuminen eri vuodenaikoihin ja juhlapyhiin liittyvään musiikkiin.</p> <p>Kuvallisen ilmaisun keinoina käytämme piirtämistä, maalaamista, muovailua, taikahiekkää, tutkitaan erilaisia kuvia. Askartelussa huomioimme mm. kierrätys- ja luonnonmateriaalit. Tutustutaan askarteluissa ikätason mukaisesti väreihin ja materiaaleihin</p> <p>Sanallinen ilmaisu</p> <ul style="list-style-type: none"> -kirjallisuus -satukirjat, (äänikirjat), sadutus, 	

	<p>Harjoitellaan esiintymistä mm. yhteiset juhlat, nukketeatteri, spontaanit lasten esitykset.</p> <p>Kehollinen ilmaisu -draamaleikkejä (kotileikki) tulee lapsilta vapaan leikin ohessa, kaikesta mikä oleellista lapsen elämässä. -nukketeatteria lasten ja aikuisten toteuttamana</p> <p>*kulttuuri -hyödynnetään oman paikkakunnan tarjoamia mahdollisuuksia luoda elämyksiä (kirjasto, museo, mahdolliset esitykset: näytelmät, nukketeatteri jne.)</p> <p>* lasten osallisuus projekteissa (suunnittelu->toteutus->arviointi) - Lasten ikätaso huomioiden. Lasten ideat ja toiveet ovat toiminnan suunnittelun pohjana.</p>	
<p>Minä ja meidän yhteisömme -lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus) - tunnetaitojen harjoittelu</p>	<p>Minä ja meidän yhteisömme * lapsen kehitysympäristöön ja lähiympäristöön tutustuminen ja sen moninaisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus) -tutustutaan nähtävyyksiin,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - ryhmässä toimimisen taidot, demokratia -eettinen ajattelu - katsomuskasvatus - mediakasvatus 	<p>- Tutustumme lähiympäristöön ja historiaan; kanava, mylly, satama, kirkot ym. Kirjasto- ja museo vierailut, luonto, pestuut ja ne toimivat mukana toiminnan suunnittelussa.</p> <p>Oppimisympäristönä toimii koko kylä</p> <p>-tuodaan eri sukupolvia yhteen, esimerkiksi järjestetään vanhemmille ja isovanhemmille mahdollisuuksia olla lapsensa kanssa päiväkodin arjessa, esimerkiksi isänpäiväkahvit ja äitien muistaminen. Siirretään perinteitä sukupolvelta toiselle.</p> <p>-pidetään torikahviloita, rupertellaan kyläläisten kanssa</p> <p>* tunnetaitojen harjoittelu</p> <p>-sanoitetaan ja nimetään tunteita, harjoitellaan ja opitaan tunnistamaan tunteita itsessä ja muissa, käytetään tunnekuvia ja tunnelauluja, ennakoivasti sanoitetaan, millainen toiminta on sallittua tunteiden vallassa.</p> <p>Aikuinen on positiivisena tukena ilossa, surussa. Lasten kesken tulee herkästi riitatilanteita, näissä aikuinen on auttamassa, että riidan kumpikin osapuoli tulee kuulluksi. Yritämme ymmärtää riidan syitä ja auttaa lasta avaamaan ne itselleen. Tilanteet käydään rauhallisesti</p>	
---	---	--

	<p>keskustellen läpi ja turvataan myös lapsille oma aika rauhoittumiseen heidän niin halutessaan. Hyödynnetään erilaisia tunnetaitomateriaaleja.</p> <p>* ryhmässä toimimisen taidot, demokratia -harjoitellaan yhdessä oloa, tehdään yhteisiä sopimuksia, ryhmäytymistä, vuoron odottamista Harjoitellaan demokratiaa mm. äänestyksellä, ottamalla mielipiteitä huomioon, lasten kokoukset.</p> <p>* eettinen ajattelu -oikea, väärä, hyvä >käytöstavat ja eri tilanteissa käyttäytyminen -->sääntöjen noudattaminen -->opettavaiset sadut Arjessa pohditaan syy-seuraussuhteita mm. teatterin ja kuvakorttien muodossa.</p> <p>* katsomuskasvatus -tutustutaan eri juhlapyhiin lasten ikätaso huomioiden ja niihin liittyviin ruokiin ja tapoihin ja perinteisiin. Lapsen ja perheen vakaumukseen tutustuminen, toisen vakaumusten kunnioittaminen</p> <p>* mediakasvatus; dokumentoidaan toimintaa, hyödynnetään tablettia, kuvataan ja esimerkiksi kuunnellaan kielinuppulauluja. Isompien kanssa omien ohjelmien tekeminen esim. Ipadilla</p>	
--	---	--

<p>Tutkin ja toimin ympäristössäni</p> <ul style="list-style-type: none"> - varhaiskasvatuksen / perheiden lähiympäristöön tutustuminen - ympäristökasvatus - matemaattinen ajattelu - teknologiakasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> -Varhaiskasvatuksen/perheiden lähiympäristöön tutustuminen -tutustumme päiväkodin lähiympäristöön kävellen. Tavoitteenamme on laajentaa päiväkodin reviiriä lähimetsiin, leikkipuistoon, urheilukenttään sekä muihin lähialueen paikkoihin. -ympäristökasvatus -ihmetellään vuoden aikojen vaihtelua ja siihen liittyviä luonnonilmiöitä ja kerätään luonnosta esimerkiksi askartelumateriaaleja, huolehditaan luonnosta ja ympäristöstä -laitetaan roskat roskikseen ja opetellaan kierrätystä; *kartonki, *paperi, *metalli, *paristot; *muovi, askartelumateriaaleissa ym. uusiokäyttöä, itsetehty muovailuvaha! Havainnoidaan säätiloja. -Matemaattinen ajattelu Muodot: -muotopurkit - Tarjoamme mahdollisuuden rakenteluun ja tätä kautta erilaisiin muotoihin, väreihin, rakentamiseen tutustumisen geometrisen käsityksen harjoitteluksi. Ryhmässä selkeimpiä esimerkkejä ovat jumppahuoneessa majojen ja linnojen 	
---	---	--

	<p>rakentamiset sekä erilaiset lego, muovailu jne. leikit päiväkodin arjessa.</p> <p>-arjessa pyritään luomaan lapsille matemaattista ajattelua vaativia tilanteita ja leikkejä</p> <p>--> Harjoitellaan laskemaan erilaisia asioita, esimerkiksi lasketaan lasten määrää, varpaita, harjoitteleminen arjessa numeroita esim. laskemalla kirjoista eläimiä tai peleissä silmälukuja.</p> <p>Harjoitellaan laskutaidon alkeita.</p> <p>Vertaillaan asioita/esineitä (pituuksia, suuruuksia) -->käsitellään aikakäsitteitä, mikä ajankohta päivästä on aamu, päivä, iltapäivä, ilta, yö. Aikaa ja vuodenaikoja harjoitteleminen rytmittämällä toimintaa ja seuraamalla luontoa ja sen muutoksia</p> <p>-Harjoitetaan eri aisteja</p> <p>-->esimerkiksi tunnustelupussi</p> <p>Tutustutaan ja opetellaan turvallista median käyttöä; ipad, lehdet, mitä/mistä tietoa kannattaa ottaa vastaan. Pelien ikäraajat huomioidaan; ekapeli, papunet. Tabletilta voidaan kuunnella lauluja ja katsoa esim. eläin videoita.</p> <p>-tablettitietokoneella toimiminen, kuvaaminen, pelaaminen</p>	
Kasvan, liikun ja kehityn	*lasten terveysosaamisen kehittäminen	

<p>- lasten terveys- ja turvallisuusosaamisen kehittäminen - kestävä elämäntapa (ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset) - liikkuminen / liikunta</p>	<p>-Perustaitojen oppiminen, ravinto, pukeutuminen, wc, lepo ja liikunta. Opetamme lapsia käsienspesuun siirtymätilanteissa ja ennen ruokailua sekä vessakäyntien jälkeen. Turvataidot materiaaliin tutustuminen ja sen käyttöönotto. Oman kehon hahmottaminen ja tunteminen, tutustutaan myös tunnetaitoihin.</p> <p>Terveelliseen ruokaan tutustuminen päiväkodissa päivittäisessä ruokailussa. Ohjaamme lapsia omatoimiseen ruokailuun ja voimme antaa lapselle taitotason mukaisia tehtäviä, kuten astioiden palauttaminen. -kestävä elämäntapa -opetetaan kierrätystä, lajittelua ruokajättemäärien huomiointi</p> <p>*liikkuminen/liikunta Liikunta osaksi päivittäistä arkea. Harjoittelemmme erilaisia liikunnallisia leikkejä kuten erilaiset hippaleikit. Kerran viikossa käymme liikuntasalissa, jossa lapset pääsevät tutustumaan erilaisiin liikuntavälineiseen. Mahdollisuuksien mukaan tutustumme/toteutamme liikunnan erilaisia muotoja kuten kiipeilemistä</p>	
---	--	--

	<p>Liikunta on päivittäistä, vapaata ja ohjattua, pyritään harjaannuttamaan kaikkia mahdollisia taitoja lasten ikätaso huomioiden</p> <ul style="list-style-type: none">-liikkumisessa huomioidaan lasten ikää ja liikutaan sen mukaisesti eri ympäristöissä, päivittäinen jumppatuokio aamupiirissä-huomioidaan eri vuodenaikojen mahdollisuudet liikkumiseen: maastoliikunta, urheilukenttä, leikkipuisto-tempurata, musiikkiliikunta, liikuntakortit- uinti , hiihto, luistelu, pyöräily, kävely, juoksu, hyppäminen.	
--	---	--

RYHMÄKOHTAISET TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAT 2024-2025

0-1 vuotiaiden ryhmä:

<p>Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? Selvitys perustuu Anttu Röntysen opinnäytetyöhön ”Vanhempien kokemuksia tasa-arvon -ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Rautalammin varhaiskasvatuksessa” Selvityksestä nousi esiin tulo- ja hakutilanteiden kohtaamisen huolet.</p>				
<p>Kehitettävä teema Lasten tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtaaminen tulo sekä hakutilanteissa.</p>	<p>Tavoite Jokainen lapsi tulee tulo sekä haku tilanteissa kuulluksi ja nähdyksi. -Jokaisesta lapsesta tulee kerrottua haku tilanteessa positiivisia asioita. -Kiinnitetään huomiota ettei tulisi sanottua vain ”Hyvä päivä” vaan vanhemmat saisivat tietoa lapsen leikeistä tms päivän aikana. -Jokainen lapsi kohdataan sensitiivisesti.</p>	<p>2. Kehittämistoimenpiteet Kiinnitetään huomiota, että päiväraporttiin kirjataan ylös jokaisen lapsen päivän lempileikit/ilon aiheet jne. Näin päivästä on helppoa kertoa huoltajille lasta hakiessa. -Huomioidaan positiivinen sekä sensitiivinen kohtaaminen.</p>	<p>Aikataulu, vastuuhenkilö, milloin arvioidaan: Tarkastellaan joulukuussa 2024. Päiväraportin täyttäminen vaatii koko tiimin paneutumista</p>	<p>3. Arvioinnin tulokset: Päiväraportit säästetään koko kauden ajalta, ja niitä tarkastelemalla voimme todeta kehitystoimenpiteen toteutumisen.</p>
<p>2-3 Vuotiaiden ryhmä</p>				
<p>Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? Syyskuu 2024. Tiimiläiset ovat huomanneet että lapset eivät osaa vielä toisten ryhmäläisten nimiä. Vuoron odottaminen ja puheenvuoron antaminen toisille opettelussa.</p>				

Kehitettävä teema Lapsien kuulluksi tuleminen	Tavoite Jokainen lapsi kokisi tulevansa kuulluksi ja huomioiduksi	2. Kehittämistoimenpiteet Aamupiirillä käydään päivittäin läpi lapset nimeltä (lorutteleamalla) ja jokainen huomioidaan antamalla oma puheenvuoro aamupiirillä.	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan 12.12.24 Terhi Pekkarinen	3. Arvioinnin tulokset
4-5 Vuotiaiden ryhmä				
1. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? Selvitystä tehty elokuussa havainnoimalla lapsiryhmää. Havainnointi: leikit, leikkikaverit, leikin sisältö. -Lasten välinen vuorovaikutus leikkitalanteissa. -Leikin pysyvyys ja teema. -Kaikkien mukaan pääseminen leikkiin.				
Kehitettävä teema Kaikkien pääseminen mukaan leikkiin.	Tavoite Jokainen lapsi pääsee osallistumaan mieluisaan leikkiin.	2. Kehittämistoimenpiteet 1.Kaveriarvonta 2.Leikkikartta	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan Syyslukukausi. Arviointi kevät 2025.	3. Arvioinnin tulokset

Lasten välinen vuorovaikutus leikissä.	Vuorottelu. Jokainen saa tuoda leikkiin omaa näkökulmaa, ilman että joutuu leikistä pois tai kohtaa kiristystä.	1: Tuettu leikki, eli leikkikerho 1v kk.	Syyslukukausi. Arviointi kevät 2025	
Perhepäivähoitajat ja Ryhmäperhepäiväkoti Satakieli				
<p>1. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? Selvitys perustuu Anttu Röntynen opinnäytetyöhön ”Vanhempien kokemuksia tasa-arvon -ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Rautalammin varhaiskasvatuksessa” Selvityksestä nousi esiin toiveet kulttuurien sekä erilaisten perheiden tuomisesta näkyvämmiin esiin ja huolet perheen moninaisuuden hyväksymisestä. Ja lisäksi kirjallisuutta on käyty lävitse Satakielessä, jossa todettu, että kirjoja, joissa ilmenee kulttuurien ja perheiden moninaisuus on vähän.</p>				
Kehitettävä teema Kulttuurien ja perheiden moninaisuuden näkyminen perhepäivähoidossa	Tavoite Lapsille on tarjolla kirjoja, joissa ilmenee kulttuurien ja perheiden moninaisuus	2. Kehittämistoimenpiteet Hankitaan lapsille kirjoja, joissa on edellä mainittuja asioita, esimerkiksi kirjastosta	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan: Tarkastellaan joulukuussa 2024.	3. Arvioinnin tulokset: